EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel, 15.10.1997
KOM(97) 517 lopull.

KOMISSION TYÖOHJELMA 1998

Poliittiset painopistealueet

Hiljan esitetty Agenda 2000 merkitsee käännekohtaa nykyisen komission toimikaudella. Se ilmestyi toimikauden puolivälissä, vähän Amsterdamin sopimukseen johtaneen hallitustenvälisen konferenssin jälkeen. Agenda 2000 luonnostelee puitteet laajentuneelle Euroopalle ja viitoittaa tien yli kuluvan vuosikymmenen, aina vuosille 2000-2006. Tämä on ainutlaatuinen toimenpide- ja uudistusohjelma, jonka avulla komissio voi katsoa luottavaisena tulevaisuuteen, vakuuttuneena tarvittavien edellytysten täyttymisestä.

Komission työohjelma 1998 jatkaa suoraan Agenda 2000:n viitoittamaa tietä. Se noudattaa tämän suuria linjanvetoja muuntaen ne käytäntöön. Samalla se on jatkoa vuonna 1995 aloitetulle työlle, joka etenee komission toimikaudelleen asettamien suuntaviivojen mukaisesti. Jatkuvuus ja uudistuminen ovatkin komissiolle perusta, jolle huomisen Eurooppa rakennetaan.

Komissio aikoo keskittää toimintansa vuonna 1998 viiteen poliittiseen painopistealueeseen:

- **Työllisyys:** annettujen lupausten on johdettava konkreettisiin toimiin ja rohkeisiin aloitteisiin. Komissio korostaa edelleenkin integroitua, johdonmukaista keskipitkän aikavälin tarkastelutapaa. Se kutsuu hellittämättä kaikkia toimijoita kantamaan omalla tasollaan vastuun. Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti etuajassa täytäntöönpannun, Amsterdamin sopimukseen sisältyvän työllisyyttä koskevan osaston toteutusta jatketaan määrätietoisesti: sen avulla voidaan kansalliset työllisyyspolitiikat sovittaa tehokkaammin yhteen. Komissio aikoo toteuttaa käytännössä korkean työllisyysasteen huomioonottamisen tavoitteen yhteisön politiikkoja ja toimintaa muotoiltaessa ja toteutettaessa. Työllisyyttä käsittelevä Eurooppa-neuvosto onkin lähtölaukaus uudelle dynamiikalle.

- **Euro:** on vietävä valmistelut päätökseen niin, että yhteinen raha otetaan käyttöön sovittuna ajankohtana perustamissopimuksen määräysten mukaisesti. Vuonna 1998 ratkaistaan, mitkä maat siirtyvät ensimmäisinä euroon ja vahvistetaan mukaan tulevien maiden valuuttojen kiinnityskurssit. Komissio valmistelee määrätietoisesti tätä päätöstä ja EMUn kolmannen vaiheen toteuttamista.

- **Agenda 2000 :ssa** ehdotetut uudistukset on aloitettava välittömästi. Unionin on oltava valmis kohtaamaan sitä odottavat haasteet. Suurisuuntaisia toimia tarvitaan useilla komission tarkoin määrittelemillä aloille Agenda 2000:n kolmella osa-alueella: yhteisöpolitiikoissa, laajentumisprosessissa ja tulevassa rahoituskehyksessä.

- **Unionin toiminnasta maailmanpolitiikassa** on tehtävä kollektiivista ja johdonmukaista. Euroopan vahva kansainvälinen rooli tukee rauhaa, vakautta ja vaurautta. Se on asetettava tavoitteeksi jo siksi, että unionin edut ulkopuolisessa maailmassa ovat huomattavat.

C.E. 17B7BE55 E.C.

– On edelleen tehostettava niiden yhteisöasioiden hoitoa, jotka suoranaisesti **palvelevat kansalaisia**, etenkin terveyden ja elämänlaadun osalta.

1. TYÖLLISYYS : TOIMINTA YHDESSÄ

Työllisyysasioita käsittelevä Eurooppa-neuvosto, joka kokoontuu 21. marraskuuta 1997, tarjoaa uudet entistä vankemmat puitteet niin kansallisille kuin yhteisönkin työllisyystoimille.

Omalta osaltaan komissio aikoo käyttää toimivaltansa puitteissa täysin hyväkseen Amsterdamin sopimuksen työllisyyttä koskevan osaston tarjoamat mahdollisuudet.

Komission taholta on korostettu usein, etenkin työllisyyttä koskevassa **luottamussopimuksessa**, ja äskettäin hyväksytyissä työllisyyttä koskevissa suuntaviivoissa, että vain kaikkien jäsenvaltioiden sekä unionin synergiaan perustuvalla ongelmien kattavalla tarkastelulla voidaan pyrkiä työllisyystilanteen parantamiseen. Komissio esittää vetoomuksen kaikkien voimavarojen yleisestä käyttöönottamisesta.

Erityisesti seuraavat näkökohdat on otettava tarkasti huomioon:

- Tervettä **talouspolitiikkaa** tarvitaan kasvun muuntamiseksi työpaikoiksi. Komissio valvoo tässä tarkoituksessa, että jäsenvaltioiden talouspolitiikkojen lähentyminen ja yhteensovittaminen jatkuu. Euroon siirtyminen vaikuttaa suotuisasti kasvuun, investoimiseen ja markkinoiden tehostumiseen, joiden tuloksena syntyy uusia työpaikkoja.

- On hyödynnettävä eurooppalaista lisäarvoa tukeutumalla etenkin **sisämarkkinoiden loppuunsaattamiseen** ja **kaikkien unionipolitiikkojen** kehittämiseen. Tällä perusteella työllisyys on otettava huomioon erityisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevilla aloilla, yritysverotuksessa ja yrityksiä koskevissa hallinnollisissa määräyksissä, edelläkävijäaloilla kuten tietoyhteiskunnassa, tutkimuksessa tai osaamisen edistämispolitiikassa. Sellaisia komission käynnistämiä aloitteita kuin alueelliset työllisyyssopimuksia on jatkettava ja niitä on arvioitava laajentamismahdollisuuksien selvittämiseksi.

- Komissio tuo oman panoksensa työllisyyspolitiikan ja talouspolitiikan yhteensovittamiseen ja näiden yhteyden kiinteyttämiseen ehdottamalla etuajassa Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti kansallisten työllisyyspolitiikkojen **linjauksia** noudattaen. Näiden linjausten noudattaminen on ratkaisevaa. Tästä syystä komissio korostaa, että on tärkeää laatia kansallisia toimintasuunnitelmia sekä jäsenvaltioiden kertomuksia uudessa sopimuksessa määrätyllä tavalla. Tarvittaessa komissio aikoo esittää jäsenvaltioille erityisiä suosituksia.

- Tarvitaan syvällistä pohdintaa **työmarkkinoiden** toiminnan parantamiseksi ja toivottujen työllisyysvaikutusten saavuttamiseksi.

C.E. 17B7BE55 E.C.

Liikkuvuuden edistämistä, myös maiden välillä, uudenlaisten työn organisointimuotojen samoin kuin sosiaaliturvajärjestelmien nykyaikaistamista ja mukauttamista on jatkettava edelleen. On kiinnitettävä erityisesti huomiota muiden kuin palkkasivukustannusten vähentämiseen ja työllistämisen edistämiseen. **Työmarkkinapolitiikan** on oltava avainasemassa vuonna 1997 käynnistettyjen aloitteiden jatkokehittelyssä.

- Komissio käyttää kaikkia yhteisön keinoja ja kaikkia soveltuvia yhteistyömuotoja jäsenvaltioiden kanssa edistääkseen **yhteisvastuullisemman Euroopan** syntymistä. Tämä koskee ennen kaikkea sosiaalista syrjäytymistä, jota korkea työttömyysaste ruokkii. Komissio valvoo tältä osin myös yhtäläisten mahdollisuuksien edistämistä.

- Komissio toimii johdonmukaisesti **sosiaalisen Euroopan** perustan lujittamiseksi. Se valvoo, että työntekijöiden oikeutta saada tietoa ja tulla kuulluksi työllisyyttään koskevissa asioissa noudatetaan. Komissio edistää työmarkkinaosapuolia koskevaa aloitettaan tiedottamisen ja kuulemisen osalta kansallisella tasolla. Se tukee kaikkia työmarkkinaosapuolien aloitteita, jotka tähtäävät työllisyystilannetta ja yritysten kilpailukykyä parantaviin työaikajärjestelyihin. Komissio tekee ehdotuksen uudeksi sosiaalisen toiminnan ohjelmaksi ajanjaksolle 1998-2000.

2. EURO : LOPPUSUORA

Euroopan talous- ja rahaliiton (EMUn) kolmanteen vaiheeseen siirrytään perustamissopimuksen mukaisesti vuoden 1999 alussa, jolloin euro otetaan käyttöön ensimmäisinä liittyvissä maissa. Päätös asiasta tehdään keväällä 1998, niin lähellä on tämä tärkeä määräaika.

Komissio on tehnyt kaikkensa päämäärän säilyttämiseksi ja jatkaa näin aina loppusuorallakin. Se on tehnyt siltä odotetut keskeiset ehdotukset neuvostolle, joka on käsittelyn kaikissa vaiheessa vienyt asioita kohti yhteistä rahaa ja ilmaissut aina poliittisen tahtonsa vauhdittaa tätä kehitystä.

Jäsenvaltioiden huomattavat ponnistelut talouksiensa lähentymiseksi ja varsinainen siirtyminen euroon ovat takeita maailman suurimpiin integroituun markkinoihin kuuluvien yhtenäismarkkinoiden lisääntyneestä vakaudesta ja tehokkuudesta. Talous- ja rahaliitto samoin kuin siihen johtanut prosessi vaikuttaa ratkaisevasti aikanaan unionin talouden kasvuun sekä sen kaupallisen ja valuuttapoliittisen roolin ja aseman vahvistumiseen kansainvälisissä suhteissa. Talous- ja rahaliiton toteuttaminen on kiistatta merkittävimpiä edistysaskeleita Euroopan yhdentymisen historiassa.

Komissio saa valmiiksi euron käyttöönottamisen viimeiset tekniset valmistelut vuonna 1998, jonka aikana yhteiseen rahaan osallistuvien maiden valuuttojen vaihtokurssit kiinnitetään lopullisesti. Se jatkaa yhdessä

C.E. 17B7BE55 E.C.

jäsenvaltioiden kanssa pohdintaa viimeisistä euroon siirtymiseen liittyvistä käytännön näkökohdista ja tukee jäsenvaltioiden toimia euron käyttöönoton onnistumisen turvaamiseksi etenkin suureen yleisöön kohdistuvan tiedottamisen osalta.

Talous- ja rahaliiton toteutumisen ulkoiset vaikutukset ovat huomattavat. Eurosta voi odottaa tulevan keskeinen valuutta. Euro vaikuttaa suotuisasti maailmantalouteen ja vahvistaa kansainvälisen valuuttajärjestelmän vakautta.

3. AGENDA 2000: UUDISTUSTEN KÄYNNISTÄMINEN

Agenda 2000 sisältää ehdotuksia, jotka ovat merkittäviä niin laadullisesti kuin määrällisestikin. Se vastaa erääseen unionin suurimmista haasteista kautta aikojen. Miten valmistella ennennäkemättömän mittava laajentuminen, usean eri maan kanssa, joiden kaikkien kehitystaso poikkeaa merkittävästi sekä toisistaan että unionin nykytasosta, niin että samalla säilytetään yhteisön saavutukset ja menetelmät sekä ennen kaikkea se henki, jotka ovat olleet Euroopan tähänastisen yhdentymisen menestystekijöitä? Toisin sanoen miten laajentua unionia vaarantamatta?

Agenda 2000 selventää tilannetta ja avaa käytännön ehdotuksillaan tien kohti vahvempaa ja laajempaa unionia. Siinä lähdetään kolmivaiheisesta menettelystä: unionin nykyisten politiikkojen vahvistamisesta ja mukauttamisesta, tulevien jäsenten asteittaisesta integroimisesta ja unionin rahoituskehyksen muuttamisesta aikaisemmin vahvistettujen enimmäismäärien rajoissa. Komissio esittää, että Agenda 2000:n sisältöä aletaan välittömästi toteuttaa ja uudistukset käynnistetään seuraavan kolmiosaisen kaavan mukaisesti:

3.1 Unionipolitiikkojen syventäminen ja mukauttaminen

Yhtenäismarkkinoiden kitkaton toiminta

- **Yhtenäismarkkinoiden** luominen on Euroopan yhteisön suuria saavutuksia. Lukuisat esteet rajoittavat kuitenkin edelleen niiden potentiaalia. Yhtenäismarkkinoiden edistämistä koskevan komission toimintasuunnitelman tinkimätön toteuttaminen johtaa kasvuun, kilpailukykyyn ja työllisyyteen. Tähän pyrkien komissio käynnistää ilmoitetut aloitteet ja toimet suunnitellun aikataulun mukaisesti. Säännösten tehokkuutta on lisättävä, markkinoiden viimeiset vääristymät on oikaistava, eräille aloille jääneet esteet on poistettava ja yhtenäismarkkinat on saatettava kaikkien Euroopan kansalaisten palvelukseen. Lisäksi yhteisön säännösten ajantasaistamiseen ja yksinkertaistamiseen tähtääviä ponnisteluja jatketaan.

- **Verotus** saa erityisen huomion. Nykyiset veromenettelyt paitsi rajoittavat yhtenäismarkkinoiden toimintaa myös heikentävät työllisyyttä. Komissio esittää joukon aloitteita näiden puutteiden asteittaiseksi korjaamiseksi

C.E. 17B7BE55 E.C.

Euroopan verotusta koskevan tiedonantonsa sekä veropolitiikkatyöryhmän esitysten perusteella.

- Komissio soveltaa tiukasti **kilpailua** koskevia säännöksiä, jotka ovat sisämarkkinoiden toimivuuden kannalta tarpeellinen lisä. Valtiontukia koskeviin säännöksiin paneudutaan erityisesti. Tiukan sääntelykehyksen puuttuessa julkisia varoja menee turhaan ja kalliiseen tarjouskilpaan, ja ne ovat poissa tulevaisuuden aloilta. Samanaikaisesti komissio pyrkii määrätietoisesti yksinkertaistamaan alan säännöstöä ja nykyaikaistamaan valvontamekanismit.

Kilpailukykyinen ja kasvua tukeva talous

- Ryhdytään toimiin yritysten **kilpailukyvyn** vahvistamiseksi, etenkin **pienten ja keskisuurten yritysten**, joilla on huomattavia työllistämismahdollisuuksia. Lisäksi pk-yritysten panos innovaatioissa ja suunnittelussa on ratkaiseva. Niiden kehittymiselle on mitä moninaisimpia esteitä. Komissio tekee päätelmänsä pilottihanke SLIMin (Simplification of legislation for internal market) toisesta vaiheesta ja BEST (Business environment simplification task force) -työryhmän esityksistä, tavoitteenaan hallintomenettelyjen yksinkertaistaminen ja sääntelyn rajoittaminen. Komissio ehdottaa toimenpiteitä, jotka ovat omiaan parantamaan yritysten kilpailukykyä (esimerkiksi tutkimuspooleja perustamalla), ja innovoinnissa keskeisten uusien luototus- ja riskipääomamahdollisuuksien avaamista. Yrittäjyyden, koulutuksen ja uusien yhteistyömuotojen edistäminen kuuluvat myös komission aloitteiden piiriin.

- Suurilla **Euroopan laajuisilla verkoilla** on voitava tehostaa yhtenäismarkkinoita . Niiden kehittäminen on siis avainasemassa yritystemme kilpailukyvyn ja Euroopan alueellisen koheesion ja näin ollen työllisyyden kannalta. Komissio toimii rahoitusvaikeuksiin liian pitkäksi aikaa juuttuneiden suurten liikenne-, teleliikenne- ja energiahankkeiden toteuttamiseksi. Se tukee tässä tarkoituksessa julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuutta vahvistavia toimia.

Tulevaisuuden aloja

- Aineettomat investoinnit ovat nykyisin talouskehityksen keskeinen käyttövoima. Euroopalla on tässä suhteessa verrattomat edellytykset. Sen on luotava keinot tulosten hyödyntämiseen todellisten **osaamisen edistämispolitiikkojen** avulla. Koulutus on niiden erottamaton osa. Komissio edistää hyväksi havaittujen menetelmien hyödyntämistä tutkintojen kelpuuttamisen, kielikoulutuksen, oppisopimusjärjestelmän (myös elinikäisen) kehittämisen sekä oppilaitoksen ja työpaikan lähentymisen osalta. Nykyisten ohjelmien (Sokrates, Leonardo, Nuorten Eurooppa) uusi sukupolvi julkistetaan. Sillä tähdätään liikkuvuuden, innovaatiokoulutuksen ja pätevöitymisen kehittämiseen sekä

C.E. 17B7BE55 E.C.

tietotekniikan tarjoamien uusien oppimisvälineiden ja -sisällön täysimääräiseen hyödyntämiseen.

- Kyse on **tietoyhteiskuntaan** siirtymisestä parhaissa olosuhteissa. Vapautettujen televiestintämarkkinoiden uuden sääntelykehyksen toteutus ja toiminta saa osakseen komission erityisen huomion. Sähköinen kaupankäynti ja multimediaohjelmat ovat keskeisiä tässä muutoksessa. Sääntelykehys saatetaan näiden palvelujen tasapainoisen kehityksen edellyttämälle tasolle.

- Euroopan tiedeosaamisen muuntaminen innovaatioiksi on elintärkeää työllisyydelle unionissa. Tämä on kantava ajatus viidennessä **tutkimuksen ja teknologisen kehityksen** puiteohjelmassa, jonka komissio laittaa liikkeelle. Komissio jatkaa myös innovaatioita koskevan toimintasuunnitelman toteuttamista.// **Tutkimus ja uutta luova toiminta** ovat erityisen tärkeitä vahvistettaessa unionin teollisuuden kilpailukykyä. Tutkimusponnistuksilla on myös vastattava kansalaisen keskeisiin huolenaiheisiin, joita ovat työllisyys, elinympäristön laatu ja terveys. Vuonna 1998 komissio pyrkii toteuttamaan viidettä puiteohjelmaa (1998-2000) koskevassa ehdotuksessaan määrittämänsä ensisijaiset päämäärät; tämä tapahtuu etenkin erityisohjelmien avulla, joita toteutetaan uuden, päämääräkohtaisen tutkimuksen lähestymistavan mukaisesti. Tältä osin komissio toimii läheisessä yhteydessä tieteen ja teollisuuden kanssa. Komissio suorittaa tarvittavat uudistukset, jotta tutkimusohjelmien toteutusta voidaan tehostaa. Komissio jatkaa myös innovointia koskevan toimintasuunnitelman toteuttamista.

- Palvelut ovat laajasti ottaen tärkein uusien työpaikkojen luoja. Tietoyhteiskuntaan esiinmarssiin liittyvien **uusien palvelujen** ilmestymisen rinnalla sosiaalipalvelujen, audiovisuaalisen ja kulttuurituotannon palvelujen on tarjottava vastauksia yhteiskuntiemme uudenlaisiin tarpeisiin. Julkisen vallan on kannustettava päättäväisesti ja samalla luovasti näiden tarpeiden tyydyttämistä.

Mukautuminen edistystä varten

Nopeasti muuttuvassa maailmassa mukautuminen on välttämätöntä. Komissio on ilmoittanut Agenda 2000:ssa suuntaviivat, joilla tulevaisuus kohdataan menestyksellisesti. Tarvitaan merkittäviä uudistuksia erityisesti kahden yhteisöpolitiikan, koheesiopolitiikan ja yhteisen maatalouspolitiikan osalta. Komissio esittää vuoden 1998 ensimmäisen puoliskon aikana yksityiskohtaiset ehdotuksensa asiasta seuraavista lähtökohdista:

- Laajentuminen korostaa **taloudellisen ja sosiaalisen koheesion** lisäämisen välttämättömyyttä. Ensisijaiseksi poliittiseksi tavoitteeksi asetettu unionin alueellisten kehityserojen supistaminen auttaa suuresti kestävää kasvua ja työpaikkojen syntymistä. Sen edellyttämä yhteisvastuullisuus on ratkaiseva yhdentymistekijä. Siihen liittyvät rahasummat (275 miljoonaa ecua 7 vuodessa) merkitsevät huomattavaa

C.E. 17B7BE55 E.C.

panostusta, mutta pysyvät toimielinten välisen sopimuksessa määritellyn rahoituskehyksen puitteissa.

Komissio valmistelee yksityiskohtaisesti päätökset, jotka on tehtävä rakennerahastojen hoidosta suunnittelukauden 1994-1999 jälkeen, lähtien erityisesti siitä, että rahoitustoimet on tarpeellista lisätä keskittämistä alueittain ja aiheittain. On syytä tehdä johtopäätökset nykyisen ohjelmakauden toteutuksesta rahastojen tehokkuuden parantamiseksi, etenkin uusien työpaikkojen luomiseksi, sekä edistää samanaikaisesti tulevien jäsenvaltioiden yhdentymistä rahoitusnäkymien puitteissa. Komissio on ilmoittanut ehdottavansa vahvistettujen tavoitteiden määrän supistamista (seitsemästä kolmeen). Rahastojen hallinnoinnin yksinkertaistaminen, suurempi joustavuus ja lisääntynyt hajauttaminen niiden toteuttamisessa saavat korostetun aseman. Seuranta-, arviointi- ja tarkastusjärjestelmiä vahvistetaan.

- **Yhteisen maatalouspolitiikan** (YMP) mukauttaminen markkinoiden maailmanlaajuistumisen ja laajentumisen vaatimuksiin on välttämätöntä, myös maatalousväestön tasapuolisen tulotason takaamiseksi. Komissio esittää tarvittavia mukautuksia vuonna 1992 tehdyn uudistuksen suorana jatkona. Maailman kauppajärjestön WTOn säännöt samoin kuin sen puitteissa vuonna 1999 käynnistyvät neuvottelut edellyttävät unionin voivan puolustaa etujaan vahvoista neuvotteluasemista. Tästä syystä komissio ehdottaa Agenda 2000:n suuntaviivojen toteuttamista vuonna 1998, jotka olisivat välttämättömiä ilman laajentumistakin. Komissio valmistelee tältä pohjalta säädösesityksiä vilja-, öljykasvi-, valkuaiskasvi-, naudanliha-, maitotuote-, tupakka-, oliiviöljy- sekä viinialalle. Tässä yhteydessä esitetään hintojen lähentämistä maailmanmarkkinahintoihin. Suoralla tuella korvataan aikaisempaa hintatukea, mutta ylisuuret tukiaiset vältetään. Näiden uudistusten yhteydessä tarvitaan maaseutupolitiikan nykyisten keinojen uudelleenjärjestelyä ja niiden on tuettava laatutietoista, ympäristöstä vastuullista maataloutta.

3.2 Uusien jäsenvaltioiden mukaantulon valmisteleminen

Heinäkuussa 1997 komissio antoi lausuntonsa Keski- ja Itä-Euroopan kymmenen maan jäsenhakemuksesta. Se suosittelee liittymisneuvottelujen aloittamista lausunnossa esitetyltä perustalta viiden valtion, Unkarin, Puolan, Viron, Tsekin tasavallan ja Slovenian kanssa. Kyproksen osalta ja komission vuonna 1993 antaman lausunnon mukaisesti Eurooppa-neuvosto päätti, että jäsenyysneuvottelut aloitetaan puoli vuotta HVK:n jälkeen.

Komissio ehdottaa laajentumisprosessin käynnistämistä ns. **inklusiivisella menetelmällä,** joka on samalla evolutiivinen: ensimmäisen vaiheen neuvottelujen ulkopuolelle jäävät maat myös osallistuvat menettelyyn, jonka tarkoituksena on näiden maiden liittyminen aikanaan unioniin, sikäli kuin liittymisehdot täyttyvät tuolloin. Kaikille jonakin päivänä mahdollisesti unioniin liittyville maille avoin, pysyvä eurooppalainen konferenssi

C.E. 17B7BE55 E.C.

täydentäisi tässä esitettyä toimintatapaa ja avaisi mahdollisuudet rakentavaan vuoropuheluun yhteisen edun mukaisissa kysymyksissä.

Tukeakseen kyseisten maiden valmisteluponnistuksia etenkin yhteisön säännöstön omaksumisen osalta komissio aikoo **vahvistaa liittymistä valmistelevaa strategiaa.** Tätä varten komissio ehdottaa seuraavaa:

- jokaista Keski- ja Itä-Euroopan ehdokasmaata varten toteutetaan yksilölliseltä pohjalta "liittymiskumppanuus", jossa keskitytään lausunnossa yksilöityihin erityisvaikeuksiin

- vuonna 2000 kaksinkertaistetaan Keski- ja Itä-Euroopan ehdokasmaiden osalta liittymistä valmisteleva apu rahoitusnäkymien puitteissa

- ehdokasmaat saavat osallistua yhteisön toimintaohjelmiin.

Lisäksi komissio aikoo laatia vuosittain kertomuksen, jonka ensimmäinen laitos valmistunee vuoden 1998 lopulla. Tässä kertomuksessa arvioidaan jokaisen jäsenehdokkaan saavuttama edistyminen erityisesti yhteisön säännöstön omaksumiskyvyn osalta. Tältä pohjalta komissio pystynee etenkin suosittamaan neuvostolle jäsenyysneuvottelujen avaamista sitä mukaa kuin liittymisen edellytykset täyttyvät.

3.3 Tarvittavan rahoituskehyksen luominen

Uuden rahoituskehyksen määritteleminen on välttämätöntä, nykyisen päättyessä vuonna 1999, unionin hallinnossa keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä tapahtuvien muutosten kattamiseksi. Kehyksen on täytettävä kolme vaatimusta:

- katettava riittävän pitkä kausi (vuoteen 2006)

- mahdollistettava unionin keskeisten tarpeiden rahoitus seuraavaan laajentumiseen saakka

- turvattava julkisen talouden moitteeton hoito.

Kuten Agenda 2000:ssa on todettu ja perusteltu, komission mielestä on mahdollista talousarvion säästölinjasta poikkeamatta lujittaa ja mukauttaa unionipolitiikkoja niin, että ensimmäiset uudet jäsenet voidaan ottaa vastaan **kajoamatta nykyiseen omien varojen enimmäismäärään**, joka on vahvistettu 1,27 %:ksi BKTL:sta. Tarkastelu osoittaa, että enimmäismäärän sisälle jää marginaalia.

Komissio aikoo ehdottaa vuonna 1998 uusia rahoitusnäkymiä ajanjaksolle 2000-2006. Se laatii vuoden aikana kertomuksen omien varojen järjestelmän toiminnasta. Unionin etujen mukaista on saada tilanne mahdollisimman pian selväksi, ei ainoastaan jotta se voisi ottaa aikanaan uusia jäsenvaltioita, vaan

C.E. 17B7BE55 E.C.

myös antaakseen jo sitä ennen unionille suotuisimmissa olosuhteissa keinot toteuttaa välttämättömiksi osoittautuvat sisäiset muutokset.

4. UNIONIN KANSAINVÄLINEN ROOLI JA ASEMA, JOITA ON VAHVISTETTAVA

Yleisesti tunnustetaan, että huolimatta asemastaan maailman suurimpana kauppamahtina ja suurimpana kansainvälisen avun antajana Euroopan on vahvistettava kykyään toimia kollektiivisesti kansainvälisissä suhteissa ja vastata näin kansalaistensa odotuksiin yhtenäisyyden, johdonmukaisuuden ja tehokkuuden lisääntymisestä **rauhan**, vakauden ja vaurauden **palveluksessa** Euroopan mantereella ja muualla maailmassa. Euroopan on vaalittava sellaisia arvoja kuin kansanvalta ja **ihmisoikeudet**, annettava apua köyhimmille kehitysmaille ja humanitaaristen kriisien uhreille, oltava vakuuttavasti läsnä maailmanpolitiikan näyttämöllä ja maailman markkinoilla.

Euroopan unionin seuraava laajentuminen on ainutlaatuinen haaste. Sen avulla Eurooppa vahvistaa painoarvoaan maailmassa ja onnistuu tekemään maanosasta **yhtenäisyyden ja vakauden alueen**. Keskeistä on siirtää Euroopan unionin perustavaa laatua oleva säännöstö ja perintö tuleville jäsenmaille.

Komissio työskentelee lisäksi Euroopan unionin ja Turkin suhteiden syventämiseksi.

On myös tärkeää, että unioni syventää suhteitaan **Venäjään, Ukrainaan** ja muihin uusiin itsenäisiin valtioihin.

Komissio jatkaa toimintaansa ja tukeaan rauhan hyväksi **Balkanilla** etenkin jälleenrakennusponnistuksin Bosniassa ja soveltaen unionin suosittamaa alueellista lähestymistä.

On myös aktiivisesti vahvistettava unionin ja sen Välimeren alueen kumppaneiden yhteistyötä. **Barcelonan prosessin** kaikki mahdollisuudet on hyödynnettävä. Unionin on vahvistettava läsnäoloaan **Lähi-idässä** tukemalla kansantalouksien yhdentymistä ja edistämällä keskeisellä tavalla rauhaa alueella.

Unionin on tiivistettävä suhteitaan Yhdysvaltoihin jatkamalla **uuden transatlanttisen agendan** toteuttamista.

Kehitysyhteistyö on keskeisessä asemassa unionin ulkoisessa toiminnassa. Tämä ilmenee uudenlaisessa kumppanuudessa, joka syntyy unionin ja Afrikan maiden sekä Karibian ja Tyynenmeren maiden kanssa ja jossa otetaan huomioon näiden maiden poliittisen ja taloudellisen tilanteen erilaisuus.

C.E. 1787BE55 E.C.

Erityinen huomio annetaan **Aasialle** ASEM-prosessin ja ASEANin suhteiden muodossa ja **Latinalaiselle Amerikalle** järjestöjen tarjoamien toimintavälineiden avulla.

Euroopan unionin, joka on tekijä maailmanpolitiikassa, on lisäksi vahvistettava omaa päätöksentekokykyään ja yhtenäistettävä toimintansa. Näin ollen **ulkosuhteiden integroitu tarkastelutapa** on keskeinen samoin kuin unionin toiminnan ja jäsenvaltioiden kansallisen toiminnan keskinäisen yhteyden vahvistaminen.

Unioni säilyttää keskeisen asemansa **monenkeskisissä kauppaneuvotteluissa**, etenkin WTO:n puitteissa. Unioni tukee edelleen Venäjän ja Kiinan liittymistä WTO:hon. Euroopan on voitava täysin hyödyntää monenkeskisen kaupankäynnin järjestelmää helpottaakseen eurooppalaisten tuotteiden ja palvelujen pääsyä ulkopuolisten maiden markkinoille ja toisaalta ratkaistakseen toisinaan esiintyvät taloudelliset ja kauppapoliittiset erimielisyydet kumppaneittensa kanssa; samalla on annettava riittävä huomio muille kysymyksille, kuten ympäristöön ja kansanterveyteen liittyville. Unionin on myös hyödynnettävä paremmin sisäisten politiikkojen ja ulkoisten toimien erottamattomuutta, etenkin yhtenäismarkkinoiden ja EMUn ulkoista potentiaalia.

Unionin on lisäksi hallittava paremmin sellaisia valtioiden välisiä ongelmia kuin huumekauppa ja järjestäytynyt rikollisuus sekä ympäristöön kohdistuvat uhat.

Lisäksi on olennaista parantaa unionin, maailman suurimman kehitysavun antajan ja samaten suurimman humanitaarisen avun antajan, ulkoisen toiminnan näkyvyyttä. Euroopan panosta voitaisiin näin paremmin selittää ja sen arvostusta nostaa.

5. KANSALAISTEN PALVELUKSESSA PAREMMAN ELINYMPÄRISTÖN PUOLESTA

Komission painopistealueisiin kuuluu toimiminen eurooppalaisten paremman elinympäristön puolesta. Tästä seuraa, että unionipolitiikkojen laatimisessa ja toteuttamisessa tämä tavoite on aikaisempaa kiinteämmin mukana ja että yhteisöasioiden hoito, niin unionin kuin kansallisellakin tasolla, on tehtävä mahdollisimman tehokkaasti, avoimesti ja pätevästi. Komissio aikoo tässä tarkoituksessa ehdottaa joukkoa toimia:

- **Kansanterveyttä** koskevan yhä suuremman huolen huomioon ottaen komissio valvoo kaikkien aloitteidensa osalta korkeiden suojelunormien noudattamista.

- Eurooppalaisten vaatimukset **kuluttajien terveyden** osalta ovat oikeutetusti kasvaneet viime vuosina. Ihmisten kulutukseen tulevia tuotteita koskevien säännösten laadinnassa vaaditaan korkeampien

C.E. 17B7BE55 E.C.

suojelunormien noudattamista. Komissio soveltaa tiukasti etiketöintiä, terveysvaarojen selvittämistä sekä tuotannon valvontaa tuotteen markkinoille pääsyn yhteydessä koskevia sääntöjä tehokkaan **kuluttajansuojan** toteutumiseksi. Tässä tarkoituksessa ehdotetaan muutoksia useisiin voimassaoleviin ympäristö- ja maatalousalan direktiiveihin.

- Perusarvojen kunnioittaminen ja ihmisarvo ovat ensisijaisia. Teknologian kehittyminen, etenkin genetiikassa, herättää **eettisiä** kysymyksiä. Komissio aikoo vastata näihin pohdiskeluihin tukeutumalla tarkoitusta varten perustetun riippumattoman biotekniikan etiikkaa käsittelevän asiantuntijaryhmän kannanottoihin.

- Unionia on kehitettävä **korkealaatuisessa ympäristössä**. Ekologiset kysymykset ovat syystä tärkeitä Euroopan kansalaisille. Komissiolle on sydämen asiana antaa niihin vastaus. Sen tärkein työkalu on ympäristöpolitiikka. Korkealaatuinen ympäristö eurooppalaisille ei ole ristiriidassa taloudellisen kasvun vaatimusten kanssa. Sen tulee päinvastoin parantaa Euroopan kilpailukykyä ja vähentää työttömyyttä, kuten ympäristöä ja työllisyyttä koskevassa komission tiedonannossa sanotaan. Komission toiminnalla vuonna 1998 on tämä päämäärä, erityisesti vahvistamalla ympäristönäkökohtien huomioonottamista unionin muissa politiikoissa (etenkin maatalouspolitiikka ja yhtenäismarkkinat) sekä noudattamalla viidennen ympäristöohjelman puolivälitarkastelussa vahvistettuja painopistealueita. Erityistä huomiota kiinnitetään laajentumiseen liittyviin ympäristökysymyksiin, etenkin ydinturvallisuuden osalta.

- Paremmat elinolosuhteet edellyttävät Euroopan kansalaisten täyttä mahdollisuutta käyttää liikkumisoikeutta unionissa sekä esteetöntä asettumista valitsemaansa maahan. Komissio noudattaa toimintansa pohjana etenkin Simone Veilin kertomuksessa esitettyjä suosituksia, jotta **ihmisten vapaan liikkuvuuden** periaate unionin alueella toteutuisi käytännössä. Sen rinnalla on toteutettava turvallisuuden ja oikeuden alue.

  Tältä osin Amsterdamin sopimuksen avaamat uudet näköalat **oikeus- ja sisäasioissa** sekä erityisesti Schengenin säännöstön sisällyttäminen unionin säännöstöön auttavat entistä enemmän ja koordinoidummin vastaamaan järjestäytyneen rikollisuuden, petosten, lahjonnan, ihmiskaupan ja huumeiden torjunnan haasteisiin.

- Unionin politiikoissa tapahtuva kehitys edellyttää **hallinnointi**menetelmien muuttamista. Tästä seuraa Euroopan unionin toimielimille ja ennen kaikkea komissiolle vaatimus hallinnon rakenteiden ja päätöksenteon mukauttamisesta ja nykyaikaistamisesta.

  Komissiossa on meneillään laaja sisäisten uudistusten ohjelma, jolla komissio vastaa tähän tarpeeseen **SEM 2000** ja **MAP 2000** - nimisillä toimilla. Komissio tutkii mahdollisuuksia ryhtyä vielä näitäkin

C.E. 17B7BE55 E.C.

kauaskantoisempiin toimiin. Se asettaa itselleen tavoitteeksi toimintajärjestelmänsä muuttamisen saavuttaakseen nykyhetken vaatimusten mukaisen hallinnon.

C.E. 17B7BE55 E.C.

ISSN 1024-4492

KOM(97) 517 lopullinen

ASIAKIRJAT

FI 01 06 11

Luettelonumero : CB-CO-97-532-FI-C

ISBN 92-78-25894-6

Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto

L-2985 Luxemburg